

HOT DOG

Na střední a vysoké škole mne kromě základů jazyků a konverzace bavila u angličtiny hlavně slangová oblast vyjadřování a původ slov úsloví. V angličtině, která se jen těmito útvary hemží, o to víc. Znalosti a další nabyté vědomosti jsem později využil při výuce angličtiny dlouhé více než 25 let jako učitel aprobovaný v Institutu zahraničního obchodu v letech 1970 až 1995 a později i při soukromé výuce. Zálibu v tomto oboru mám dodnes.

Dnes je na pořadu dne „hot dog“ čili „horký pes“ coby otrocky přeložené, v češtině nabízené jako „párek v rohlíku“. Významů je však více a hned několik. U slova hot a spojení se zastavím nejdříve.

Hot má celkem jednoznačný základní, ale i přenesený význam. Jednoduché, srozumitelné a snadno vyslovitelné slovo.

HOT – horký, vřelý, vařící. Ve spojení s dalšími slovy to může znamenat i horkost, jídásek, tlachy (hot air), žhavý, ostrý či silně kořeněný (hot food), pálivý, horkou hlavu (hot blood), rozčítit se (get hot...), ale i kradený, čerstvý (hot news), ilegálně horké peníze, senzační, úžasný zboží, které jde na odbyt (hot goods), horký (favorit), rychlý (auták), vyhrocující se, zrychlený, zvýšený. Hot se dostalo i do idiomů – např. blow hot and cold – být jako aprílové počasí. Ve spojení s přídavnými jmény má i další významy jako hot-blooded – horkokrevný.

Americký jazyk též přidává další výrazy a významy. Vyprázdňený hovor (hot air). Pláčinka (hot-cake). Anebo vyjádřit souhlas (hot dog). A to nezbíhám do sportu (hot corner).

Hot potato. Horký brambor, podobné jako v češtině. Když je něco označeno jako „hot potato“, tak to může i bolet. „Hot potato“ může být i daň, která je nepříjemná. A co když se někoho zeptáte, jak se má. Dostane se vám odpovědi „not so hot“. Co to je? Bolí jej hlava, je unaven, necítí se. A co biják anebo divadelní kus, který kámo viděl minulý večer? „Not so hot“. Nic moc. Když uslyšíte o sobě, že jste „hot shot“, tak zpozorněte. Kdo to vyslovil, si o vás myslí, ve působíte jako „byste dokázal vše na světě“. Uff. Minimálně nejste opatrný. A což ve spojení s hněvem. To je to pravé slovo. Kdo se rozčítí, je „hothead“. Jazyk se vyvíjí a je prostředkem k pojmenování nových situací. Tak se stalo v roce 1963, kdy to jiskřilo mezi USA a SSSR. Narodil se nový význam „hot line“. Čili přímé spojení mezi dvěma velmocemi za účelem zklidnění

Prostě nekonečno.

HOT DOG. Zpět k „hot dog“. Přes zdlouhavý úvod a několik oslích můstků. Ale přece.

Kde uslyšíte toto spojení nejvíc? No přece na baseballu. Tam se ozývá „Hot dogs. Get your red hot, hot dogs“. Čili „sausage sandwich“, česky párek v rohlíku, v USA spíše v podlouhé housce. Nejpopulárnější americké jídlo a velmi tradiční. Nezapomeňte si dát Nathanův párek v rohlíku s dlouhou tradicí. Zato zpozorněte u stánků na dvou kolech, třeba v nočním Times Square. Tam

jsem si moc nepochutnal. Za sedm d'olíků to nebyl vrchol kulinářského umění... Pokud si koupíte hot dog, tak jej zapijte pivkem anebo nealkem, ale sladké nealko raději ne.... To se aspoň u mne nesnoubí.

Jak se Američané a pak celý svět dostal k tomuto výrazu pro párek v housce? Před sto a více lety párky zaplavily americké ulice. Mohli jste slyšet prodejce, jak vykřikují „Hot! Hot!“. Takže od té doby párek začal být užíván ve spojení s tímto slovem hot.

Ke slovu se dostaly párky z Německa (dovážené frankfurtry - frankfurters). Jak jinak než z Frankfurtu nad Mohanem.. Jazykozpytci zaznamenali, že když se poprvé dovezly frankfurtry z Německa, tak začal být populární výraz „doggy“ (pejsek, psí). Toto slovo byla zkrácenina delšího úsloví „to put on the dog“, což znamená přepychový, luxusní, drahý, stylově nejlepší. Takž frankfurters byl doggy, protože byl dovezený a stál více než normální americký párek. Takže frankfurter byl „doggy hot“. A odtud už je krátká cesta k „hot dog“.

„Hot dog“ má však i další významy. Lidé někdy říkají toto slovo ve spojení, jak vyjádřit „potěšení“. Když vás někdo pozvat do míst, kam byste rád, převelice rád šel, tak místo „Great!“ řekněte „Hot dog!“.

Výraz „hot dog“ se používá i pro popis někoho, kdo zkouší ukázat každému, jak je vynikající. Takový člověk se v angličtině nazývá „a show-off“, ale často jako jeho pipis slyšíte, že je „a hot dog“.

Tak asi tak. Takže když si dáte párek v rohlíku, nebojte se, není to "horký pes". I výuka jazyka může být zajímavá a zábavná, pokud to není jen a jen drill, jak poznali mí žáci za dlouhých dvacet pět let. Takže nebojte se angličtiny.